

**ПОГОДЖЕНО.**

Педагогічною радою  
Шосткинського закладу дошкільної  
освіти (ясел-садка) №9  
«Десняночка»  
Шосткинської міської ради  
Сумської області  
«28» серпня 2025 р.

**ЗАТВЕРДЖУЮ.**

Директор Шосткинського  
закладу дошкільної освіти  
(ясел-садка) №9 «Десняночка»  
Шосткинської міської ради  
Сумської області  
ДМ. Осадча/  
«27» серпня 2025 р.



**ПОЛОЖЕННЯ**  
**ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ НАСИЛЬСТВУ**  
**ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ З ДІТЬМИ**  
**в Шосткинському дошкільному навчальному закладі**  
**(яслах-садку) № 9 «Десняночка»**  
**Шосткинської міської ради Сумської області**  
**на 2025/2026 навчальний рік**

1. Загальні положення.
2. Основні завдання та заходи.
3. Функції та обов`язки працівників закладу дошкільної освіти.
4. Механізми впровадження діяльності у закладі дошкільної освіти із запобігання та протидії насильству.
5. Форма первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини.
6. Форма реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки).

## **1. Загальні положення**

Це Положення щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми спрямоване на забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поводження з дітьми, створення у закладі дошкільної освіти № 9 «Десняночка» середовища, вільного від насильства та жорстокого поводження з дитиною, запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поводження з дітьми у закладі дошкільної освіти, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

Працівники Шосткинського дошкільного навчального закладу (ясел-садка) №9 «Десняночка» повинні бути ознайомлені з Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми та інформацією про захист дітей від усіх форм насильства, зокрема домашнього насильства, експлуатації, булінгу, найгірших форм дитячої праці або інших проявів жорстокого поводження з дитиною.

Терміни, зазначені у цьому Положенні вживаються у значенні, наведеному в Сімейному кодексі України, Законах України “Про охорону дитинства”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, інших нормативно-правових актах.

Положення розроблено на основі Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658, та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 р. № 1513

## **II. Основні завдання та заходи**

Дане Положення передбачає виконання наступних завдань:

- ❖ запровадження порядку дій, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- ❖ формування у працівників закладу освіти відповідального ставлення до недопущення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- ❖ поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження з дітьми у всіх сферах діяльності;
- ❖ забезпечення оперативного інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей про випадки вчинення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

З метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми колектив Шосткинського дошкільного навчального закладу (ясел-садка) №9 «Десняночка» на чолі з адміністрацією закладу освіти забезпечує впровадження таких основних заходів:

### **1) превентивні заходи:**

- ✓ затвердження Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
- ✓ затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1;
- ✓ затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 2;
- ✓ інформування батьків або інших законних представників дитини, працівників закладу дошкільної освіти з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- ✓ проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми у закладі дошкільної освіти, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;
- ✓ врахування ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми під час прийому на роботу працівників до закладу дошкільної освіти;

### **2) заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми:**

- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною;
- оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарги, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження з дітьми у закладі дошкільної освіти (далі — повідомлення);

### **3) заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми:**

- організація тренінгів, інших профілактичних заходів для працівників закладу дошкільної освіти, які контактують з дітьми;
- організація інформаційних сесій для дітей (пояснення прав дитини, способів захисту, контактів для звернення);
- залучення батьків, інших законних представників дитини (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів);

### **4) заходи з моніторингу та оцінки виконання Положення:**

- регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);
- збір інформації для зворотного зв'язку ( батьків, педагогів);
- аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню);

### **5) заходи з інформування**

✚ розміщення у доступних місцях для дітей та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів (плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

## **III. Функції та обов'язки працівників закладу дошкільної освіти**

### **Керівник закладу освіти:**

- затверджує Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми з урахуванням Типової програми, є відповідальним за його реалізацію, забезпечує його оприлюднення, ознайомлення з ним працівників закладу освіти та здійснює контроль за виконанням, в якому обов'язково визначаються суб'єкти виконання Типової програми (адміністрація, працівники);
- забезпечує здійснення заходів із ознайомлення працівників закладу освіти із Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи працівника у закладі освіти;
- розглядає усні та письмові повідомлення протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує функціонування механізму подання повідомлень;
- невідкладно повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідками або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб;
- забезпечує проведення навчань, тренінгів, профілактичних заходів для дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників закладу освіти з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
- взаємодіє із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

## **Працівники Шосткинського дошкільного навчального закладу (ясел-садка) №9 «Десняночка»:**

у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- надати у разі потреби домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції;
- повідомити керівника закладу дошкільної освіти та одного з батьків або інших законних представників дитини про виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

## **IV. Механізми впровадження діяльності у закладі дошкільної освіти із запобігання та протидії насильству**

Адміністрація дошкільного навчального закладу (ясел-садка) №9 забезпечує функціонування механізму подання повідомлень, який передбачатиме:

- ❖ інформування батьків або інших законних представників дитини, працівників закладу дошкільної освіти про їх обов'язок повідомити про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;
- ❖ забезпечення функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень, кнопка на сайті закладу освіти «Повідомити про булінг»), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

У разі потреби керівник закладу освіти визначає відповідальну особу для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, яка реєструватиме повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або електронній формі) та забезпечує його підготовку до розгляду. Керівник закладу освіти розглядає повідомлення протягом однієї доби з дня його надходження.

У разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною керівник закладу освіти невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє про це батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), письмово повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей, а також вживає заходів відповідно до Порядку

забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779).

Відповідно до статті 10 Закону України «Про охорону дитинства» забороняється працювати у контакті з дітьми особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи.

Під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт з дітьми, адміністрацією закладу дошкільної освіти проводиться бесіда, яка може включати запитання ситуаційного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною, з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження.

Відповідальна особа забезпечує інформування працівників закладу освіти з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (далі — інформування), що передбачає такі напрями (теми):

- ✓ розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;
- ✓ методи профілактики булінгу серед дітей;
- ✓ використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами;
- ✓ надання першої психологічної допомоги дітям, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- ✓ порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності;
- ✓ дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства;
- ✓ алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

Педагоги закладу дошкільної освіти здійснюють інформування батьків і дітей шляхом:

- ✚ проведення щорічних інформаційних кампаній, тематичних тижнів і конкурсів, приурочених питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- ✚ інтерактивних тренінгів для дітей із розвитку емоційного інтелекту, толерантності та ненасильницького спілкування;

- ✚ проведення ігор та рольових прав, які моделюють реальні ситуації та допомагають дітям дізнатися про способи захисту порушених прав;
- ✚ впровадження занять з дітьми з питань безпечної поведінки, прав дитини;
- ✚ співпраця з психологом для проведення групових та індивідуальних занять щодо запобігання насильству;
- ✚ організації зустрічей із фахівцями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству (працівники уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, юристи, соціальні працівники);
- ✚ використання мультимедійних матеріалів (відеороликів, презентацій, інтерактивних платформ) для інформування батьків або їх законних представників у цікавій та доступній формі щодо неприпустимості насильства та жорстокого поводження, ознайомлення з ознаками та формами насильства та жорстокого поводження, порад щодо запобігання насильству в дитячому середовищі.

Для проведення інформування батьків або інших законних представників дітей, працівників закладу освіти можуть залучатися експерти, фахівці, зокрема представники органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, надавачів соціальних послуг, а також психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники громадських об'єднань.

З метою унеможливлення насильства або жорстокого поводження з дітьми керівник закладу освіти забезпечує виявлення поведінки дітей, працівників закладу освіти, яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження.

Недопустимою вважається поведінка, що може призводити до порушення права дитини на повагу до її особистості, гідне ставлення. Індикаторами, які можуть вказувати на потенційні ризики спричинення насильства та жорстокого поводження з дітьми, є використання тону голосу, який може сприйматися як залякування або образа, використання принизливих коментарів стосовно дітей та в присутності дітей, застосування покарань до дитини, а також інші індикатори.

З метою унеможливлення ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною працівники закладу освіти повинні не допускати фізичного контакту з дитиною, якщо він не є необхідним відповідно до змісту заходів або видів діяльності з дитиною. У разі, коли передбачається фізичний контакт з дитиною, який є необхідним відповідно до змісту заходів з дитиною, такий контакт проводиться у присутності не менше однієї повнолітньої особи, крім

виконавця, або в приміщенні, що забезпечує можливість вільного доступу інших осіб та не має перешкод для самостійного виходу дитини.

Унеможливлення насильства та жорстокого поводження включає регулярне оцінювання ризиків, пов'язаних з насильством та жорстоким поводженням з дітьми, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації, із забезпеченням подальшого моніторингу та контролю, а також перегляд запроваджених заходів з унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

*Якщо за результатами розгляду повідомлення:*

- виявлено ознаки насильства та жорстокого поводження з дитиною, керівник закладу освіти аналізує причини та умови, які могли сприяти або стати підставою для порушення прав дитини;
- не виявлено ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною, інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною та вживаються заходи до унеможливлення настання таких ризиків.

Діяльність щодо виявлення та аналізу ризиків проводиться керівником закладу освіти із залученням сторін, зокрема дітей.

Про невиконання, неналежне виконання керівником закладу освіти повноважень щодо запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми може бути повідомлено уповноваженій особі (координатору) в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, на яких покладено функції щодо забезпечення рівності прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі.

## **Додаток 1**

до Положення про запобігання та протидію  
насильству та жорстокому поводженню з дітьми  
у Шосткинському дошкільному навчальному закладі  
(ясла-садку) №9 «Десняночка»  
Шосткинсьької міської ради Сумської області.

### **ФОРМА**

#### **первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини**

Шосткинський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «№9 «Десняночка»  
Шосткинсьької міської ради Сумської області

Дата події або виявлення: \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище \_\_\_\_\_

ім'я \_\_\_\_\_

по батькові (за наявності): \_\_\_\_\_

вік дитини: \_\_\_\_\_

соціальний статус (за потреби):

дитина з інвалідністю;

дитина-сирота;

дитина, позбавлена батьківського піклування;

інше: \_\_\_\_\_.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище \_\_\_\_\_

ім'я \_\_\_\_\_

по батькові (за наявності): \_\_\_\_\_

найменування посади: \_\_\_\_\_

контактний номер телефону: \_\_\_\_\_.

Опис ситуації: \_\_\_\_\_

(зазначити максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_.

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

тілесні ушкодження;

страх, уникання контакту;

Продовження додатка 1

розповіді про образи/тиск;

інше: \_\_\_\_\_.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

поінформовано відповідальну особу закладу;

поінформовано батьків/інших законних представників;

поінформовано службу у справах дітей;

поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;

інше: \_\_\_\_\_.

\_\_\_\_\_  
(підпис особи, яка заповнює  
первинне повідомлення)

\_\_\_\_\_  
(дата)

## Додаток 2

до Положення про запобігання та протидію  
насилъству та жорстокому поводженню з дітьми  
у Шосткинському дошкільному навчальному закладі  
(яслах-садку) №9 «Десняночка»  
Шосткинсьької міської ради Сумської області

### ФОРМА

#### реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки)

№ за/п	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насилъства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім`я дитини	Тип ситуації*	Заходи реагування	Результат**	Підпис відповідальної особи
--------	--	-----------------------	---------------	-------------------	-------------	-----------------------------

\* Зазначається факт про фізичне/психологічне насилъство/булінг.

\*\* Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.